

2023

Naturvärdesinventering för revidering av strandgeneralplan – Närpes stad

Carina Rönn

Kvarken Nature and Fishing

2023-10-24

Innehåll

1. Bakgrund och metodik	2
1.1 Bedömningsgrunder och kriterier för naturvärden.....	3
1.2 Rekommendationer tre nivåer	3
2. Resultat av naturvärdesinventeringen med rekommendationer	4
Objekt 1a och 1b.	4
Objekt 2a och 2b	6
Objekt 3a och 3b	8
Objekt 4a och 4b	10
Objekt 5a och 5b	12
Objekt 6a och 6b	14
Objekt 7a och 7b	16
Objekt 8	18
Objekt 9a och 9b	20
Objekt 10a och 10b	23
Objekt 11a och 11b	25
Objekt 12a och 12b	27
Objekt 13a och 13b	29
Objekt 14	31
Objekt 15	33
Objekt 16	34
Objekt 17	35
Objekt 18	36
3. Sammandrag av rekommendationer för planeringen.....	37
4. Litteratur.....	38

Fotografier: ifall inte annat anges är alla fotografier tagna av Carina Rönn.

Rönn, C. 2023. Naturvärdesinventering för revidering av strandgeneralplan – Närpes stad. Rapport 38 s.

1. Bakgrund och metodik

Närpes stads nuvarande strandgeneralplan är från 1999 med vissa ändringar. En revidering av strandgeneralplanen startade 2022 och syftet med den är att uppdatera generalplanens innehåll och i motiverade fall flytta byggrätter. Planering av markområden skall grunda sig på tillräckliga undersökningar och utredningar. Till dessa undersökningar hör också en inventering av områdets naturvärden. Målsättningen med naturinventeringen är att den skall ge tillräckligt god kännedom om ett områdes naturvärden för att kunna bedöma hur en eventuell flytt av byggrätten inverkar på den biologiska mångfalden.

Den nu aktuella naturinventeringen omfattar en inventering av växtlighet och naturtyper på de fastigheter med byggrätt varifrån och på de fastigheter vart markägaren önskar flytta byggrätten. Det kan även vara fråga om ändring av användningsändamål eller kontroll av skyddsvärden på en fastighet. Sammanlagt är det fråga om 31 fastigheter. Målsättningen är att allmänt beskriva naturen på de planerade byggplatserna och att hitta skyddsvärda naturtyper enligt naturvårds- och vattenlagen. Förutom de enligt lag skyddade naturtyperna, noterades naturtyper som kan vara viktiga för den biologiska mångfalden eller som utgör livsmiljö för hotade eller skyddade arter. Av de arter som nämns i bilaga IV i EU:s naturdirektiv har i fält inventerats flygekorre. Övriga arter i naturdirektivet har och hotade fågelarter har noterats i den mån de observerats eller bedömts utgående från ett områdes lämplighet som livsmiljö.

Förekomst av observationer av flygekorre kontrollerats via laji.fi och senare i maj 2023 har inventeraren besökt de områden där det finns äldre skog lämpad för flygekorre, samt de områden där det tidigare funnits flygekorre, avsikten var att i terräng söka efter spår av flygekorren. I laji.fi finns inga anteckningar om spår av flygekorre på de områden som inventerats. Spår av flygekorren har vid inventeringen i maj 2023 hittats på en fastighet (545-411-878-7).

Åkergroda (*Rana arvalis*) har inventerats översiktligt, dels genom att i laji.fi kontrollera förekomst och dels genom att bedöma strändernas lämplighet som lekområde för grodorna och omgivande områdes lämplighet som livsmiljö. Åkergrodan föredrar permanenta vatten med solexponerade stränder och en vattenvegetation typisk för näringsfattigare vatten i sitt val av lekmiljö. Som livsmiljö föredrar den fuktiga marker och då helst lövskog och våtare sumpmarker, men förekommer även på fuktiga ängar, vallar och skogar. I laji.fi portalen finns observationer av åkergroda i norra Pjelfjärden och i Gorrjärden, Träskholmsjärden. Fastigheter med stränder i havsområdet bedöms ha för exponerade eller annars olämpliga stränder för att föredras som lekplats för åkergroda.

Bland de inventerade fastigheterna finns inga områden som ingår i de riksomfattande skyddsprogrammen.

I de flesta fall har inventeraren besökt både den plats varifrån byggrätten flyttas och den plats vart markägaren önskar flytta byggrätten. Två platser, varifrån byggrätten skall flyttas, har inte besökts eftersom det inte ansågs nödvändigt för att ge ett utlåtande. Naturvärden på respektive plats har bedömts och getts bedömningen låg, medel, hög samt motiveringar vad bedömningen grundar sig på. I rekommendationerna strävar man efter att i första hand flytta byggrätten från ett område med högre naturvärden till ett område med lägre eller likartade naturvärden.

För identifiering av fastigheten i rapporten ges fastighetsbeteckningen för varje område. Ursprungsfastigheten, den fastighet varifrån byggrätten flyttas, presenteras först och därefter mottagande fastighet, vart markägaren önskar att byggrätten flyttas. I texten används även beteckningen ursprungsfastighet och mottagande fastighet för att särskilja de två områdena.

Naturinventeringen gjordes under tiden 8.5–12.7.2023 av FM biolog Carina Rönn, Firma Kvarken Nature and Fishing.

1.1 Bedömningsgrunder och kriterier för naturvärden

Trädbestånd: Här bedöms i första hand ålder och struktur på trädbeståndet. Har fastigheten en äldre naturlig skog är naturvärdena högre än om det är en ekonomiskog.

Växtlighet och arter: Noteras de mest allmänt förekommande växtarterna. Om det förekommer hotade eller skyddade arter nämns detta skilt.

Naturtyper: Höga naturvärden har getts åt områden där det förekommer naturtyper med skydd i lagen (vattenlagen 11 § 2 kap., naturvårdslagen 64 och 65 §), ovanligare naturtyper, vilka inte är skyddade, men som har betydelse för den biologiska mångfalden, naturtyper i skogslagen och områden där det förekommer hotade eller skyddade arter. Dyliga arter är sådana som ingår i Eus naturdirektiv eller vars hotstatus utvärderat i den nationella hotbedömningen av arter från 2019 (Hyvärinen m.fl. 2019)

Strandäng: Strandängens tillstånd och storlek. En arealmässigt stor strandäng i naturtillstånd, där växtligheten är lågväxande och hyser en mångfald av örter har höga naturvärden. Stränder där höga örter, vass och buskage dominerar har lägre naturvärden.

Vattenområdet utanför: Vattenmiljöns naturvärden, grunda skyddade vikar eller dybotten med skyddsvärd växtlighet ges högre naturvärden. Även djup och behov av muddringar noteras eller om vattenområdet har muddrats. Av naturhänseende är det inte att rekommendera att bebygga stränder, där det krävs omfattande muddringar för att utnyttja byggrätter. Det är en fördel att flytta byggrätter till ett område där krävs mindre omfattande muddring för att nå platsen med båt.

Även naturvärden i omgivande miljöer kan ligga som grund för bedömningen till exempel närhet till fågelskär eller fisklekplatser.

1.2 Rekommendationer tre nivåer

1. Byggrätten flyttas inte, naturvärdena på den fastighet vart byggrätten skall flyttas är betydligt högre, än på den fastighet varifrån den flyttas, eller den mottagande fastigheten har en skyddsvärd naturtyp eller en naturtyp som är ett lagobjekt.

2. Byggrätten kan flyttas, naturvärdena på bägge fastigheterna är likvärdiga, andra orsaker än naturvärden kan ligga som grund för om en flytt av byggrätt är möjlig. I vissa fall har bedömts att byggrätten kan flyttas om vissa förutsättningar uppfylls för att bevara den biologiska mångfalden.

3. Byggrätten bör flyttas, naturvärdena på den fastighet varifrån byggrätten flyttas är betydligt högre än på den fastighet vart den flyttas, eller ursprungsfastigheten har en skyddsvärd naturtyp eller en naturtyp som är ett lagobjekt.

Bild 1 och 2. Ovanför stranden växer en yngre skog, strandskogen däremot är äldre och har mycket grov klibbal

Bild 3 och 4. På tomten växer en ung lövskog med granar ner mot stranden. Stranden är vassbevuxen.

Objekt 2a och 2b

2a. Från fastighet: 545-408-2-49 (bild 5 och 6)

Fastigheten finns på Långholmen gränsande till Knåpfjärden, Knåpnäs (karta 2), tomten har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA med två byggrätter. Man önskar flytta bort bägge byggrätterna (1a och 2a). Långholmen är en långsträckt udde med en hög ås i mitten och låglänta stränder. Längs stränderna har vid avverkning kvarlämnats en bård av äldre grandominerad blandskog med grova klubbalar mot vattenbrynet. De centrala delarna av udden är ekonomiskog. Stränderna domineras av starr, fräken och kråklöver. Markbotten på strandområdena är lundartad mo (OMT) medan de högre markerna är frisk mo (MT).

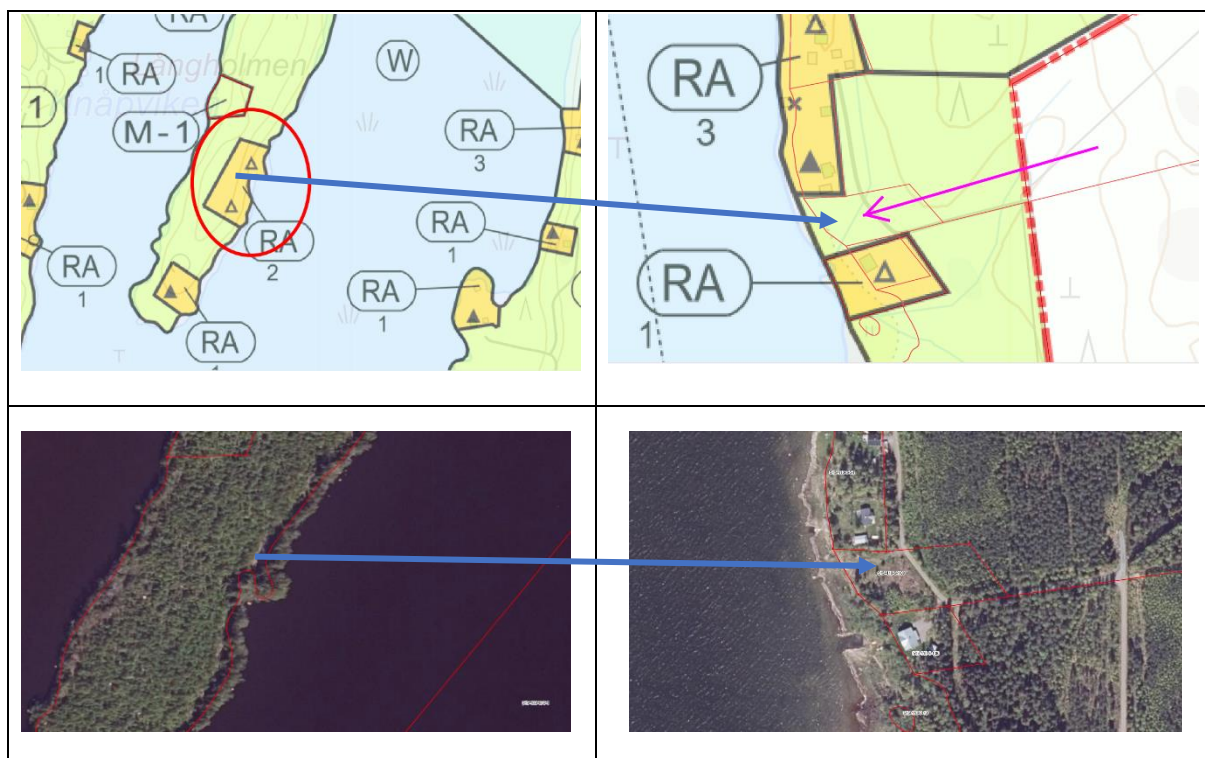
Naturvärden: Medel, obebyggd strandlinje bibehålls på en längre sträcka om bägge byggrätterna flyttas bort, naturlig strand och miljömässigt fin strandskog

2b. Till fastighet: 545-410-5-108 (bild 7 och 8)

Fastigheten finns strax norr om Verkan i Norrnäs och gränsar till öppen fjärd (karta 2), området har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Till platsen finns bilväg och de omgivande tomterna är bebyggda. Skogen på tomten är avverkad och här växer endast mindre träd på gräsbevuxen mark. Fastigheten har en smal, lågvuxen och öppen strandäng. Strandängen har en rik flora av strandörter, rödtoppa och höskallra blommade rikligt i juli, även strandkrypa, ögontröst, kråkvicker, kärrvial, salttåg och saltgräs trivs på strandängen. Stranden gränsar mot öppen fjärd, den är stenig och långgrund men blir rätt fort djupare.

Naturvärden: Medel, naturlig strand och en örtrik strandäng

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas. Eventuella muddermassor får inte placeras på strandängen.

Karta 2. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna 2a och 2b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/2023.

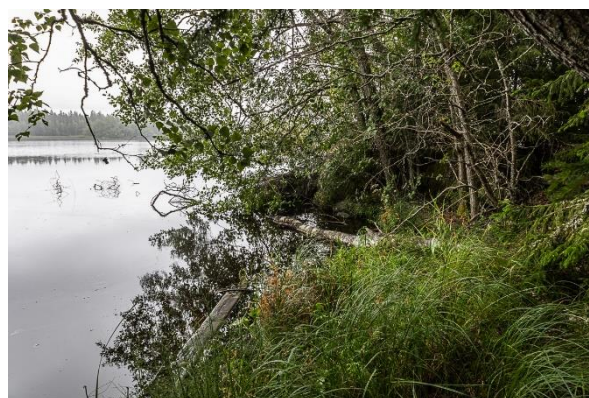

Bild 5 och 6. Ovanför stranden växer en yngre skog, strandskogen däremot är äldre med mycket klibbal. Skogen når vattenbrynet.

Bild 7 och 8. Skogen på tomten är avverkad. Strandängens har en rik flora av strandörter och man bör bevara en så stor del av den som möjligt.

Objekt 3a och 3b

3a. Från fastighet: 545-411-12-79 (bild 9, 10 och 11)

Fastigheten finns på Öskatan i Nämpnäs, fastigheten har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Tomterna omkring är bebyggda och in till området leder en muddrad båtkanal. Markbotten är lundartad moskog (OMT) med bland annat hässlebrodd, ormbär, stenbär, skogsstjärna och tjärblomster. På en höjd växer äldre naturlig granskog bakom den är det låglänt med ett litet kärr. Närmare stranden växer yngre lövskog, på stranden har lagts upp muddermassor. Stranden är vassbevuxen och vetter mot en grävd kanal.

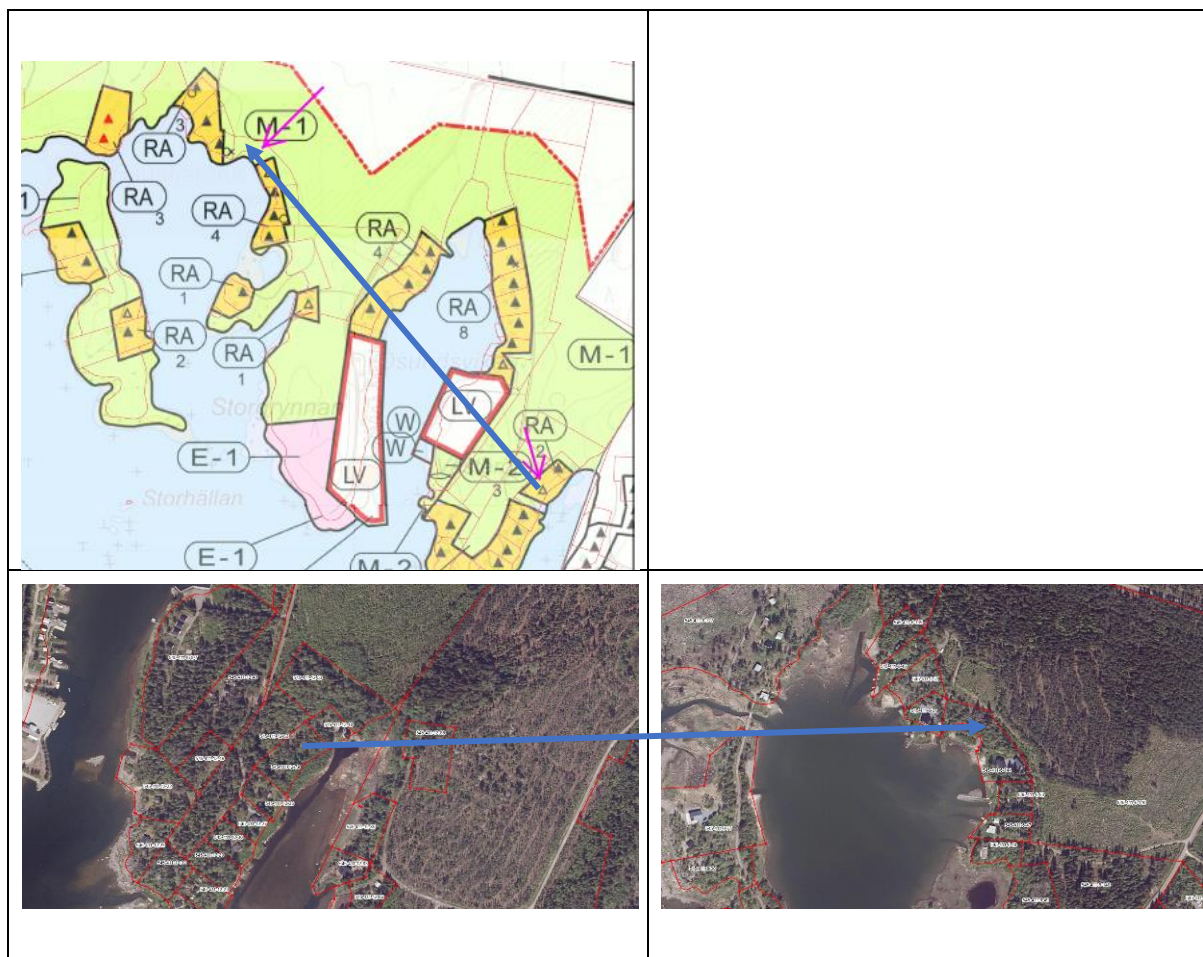
Naturvärden: Låga

Till fastighet: 545-411-6-144 (bild 12 och 13)

Fastigheten finns på Öskatan i Nämpnäs, området har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Tomterna omkring är bebyggda. Mot stranden växer tät lövblandskog med bård av yngre klibbal närmast stranden, ovanför finns en yngre barrskog. Stranden är vassbevuxen.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas.

Karta 3. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna 3a och 3b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/2023.

Bild 9, 10 och 11. Markbotten är lundartad moskog. På en höjd växer äldre naturlig granskog. Stranden är vassbevuxen utanför finns en muddrad kanal.

Bild 12 och 13. Mot stranden växer tät lövblandskog. Stranden är vassbevuxen ända fram till strandskogen.

Objekt 4a och 4b

4a. Från fastighet: 545-413-5-112 (bild 14)

Fastigheten ligger i södra delen av Pjelaxfjärden (karta 4), fastigheten har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Området ingår i områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3). Området har en ung tallplantering på gräsbevuxen mark med björk, mjölkört. Längs stranden växer albuskage och en bred och tät vassbård.

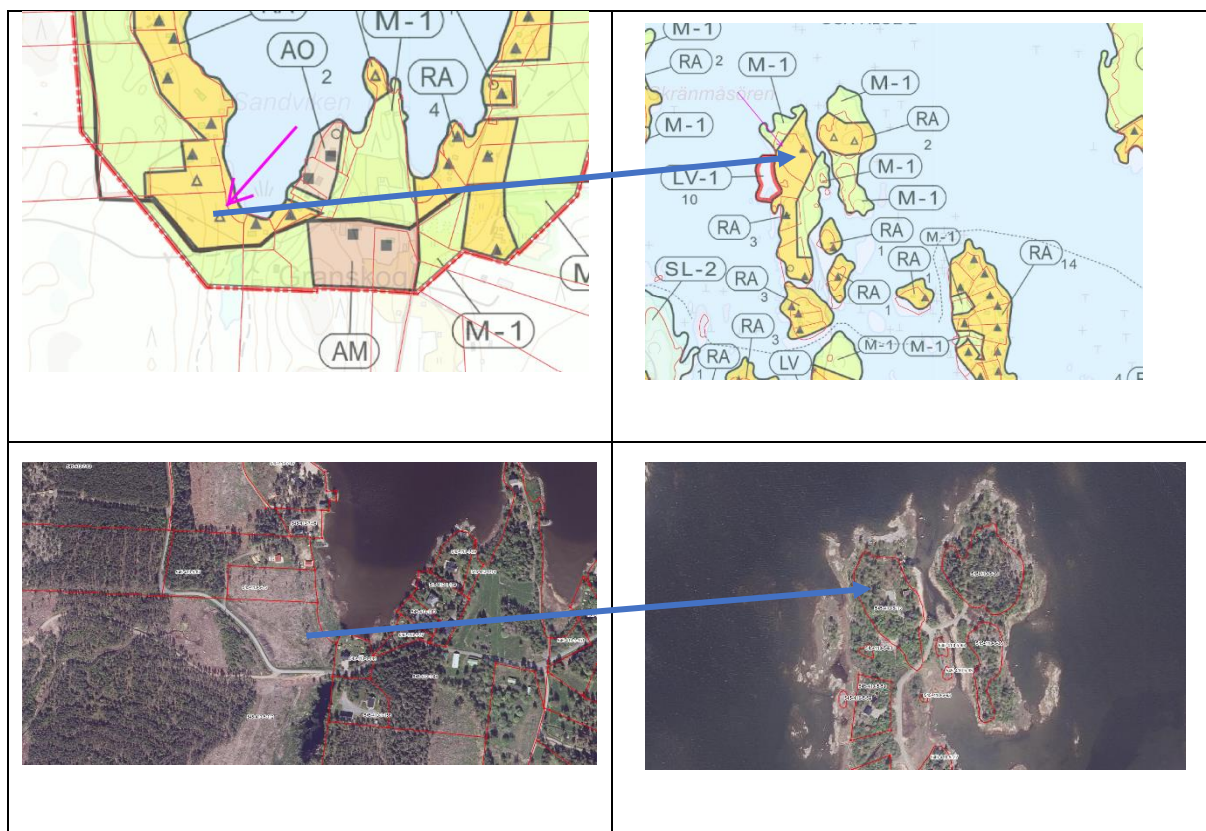
Naturvärden: Låga

4b. Till fastighet: 545-410-5-13 (bild 15 och 16)

Fastigheten är belägen på norra delen av Börsskäret, Norrnäs, fastigheten har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA med en befintlig byggrätt. Den norra delen av udden är ett M-1 område och strax väster om området finns ett LV-1 område. Området ingår i områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3). Tomten är öppen och gräsbevuxen med mycket liljekonvalj, enrisbuskar och gles björkskog. Stranden är klippig och delvis muddrad. På tomten finns ett båthus och väg är byggd till platsen.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas.

Karta 4. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna 4a och 4b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/2023.

Bild 14. Området ligger i innersta delen av södra Pjelaxfjärden.

Bild 15 och 16. Området finns på en udde på norra Börsskäret. Båthus och hamn finns redan.

Objekt 5a och 5b

5a. Från fastighet: 545-410-5-36 (bild 17, 18 och 19)

Fastigheten är belägen på norra delen av Börsskäret, Norrnäs, fastigheten har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA med två byggrätter (karta 5). Udden har beteckningen M-1. Området ingår i områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3). Fastigheten finns på en obebyggd bergig udde, men med en nyanlagd väg. Skogsbotten är frisk moskog och skogen är tall/granblandskog. På östra sidan är skogsbotten kargare med renlav och här växer en hållmarksskog med äldre tvinväxt tall. På fastigheten finns också ett litet starr-örtkärr med vitmossebotten, björk och kråklöver.

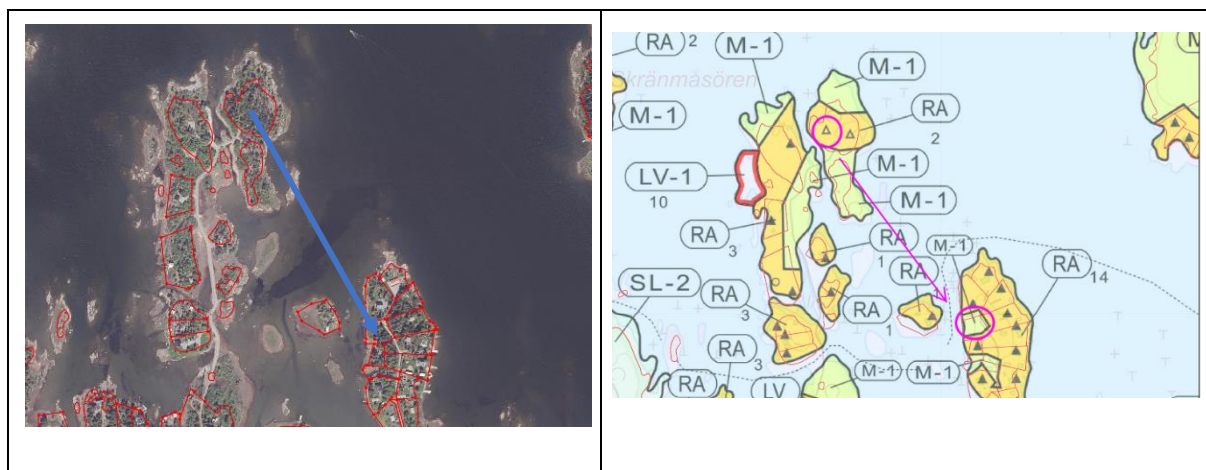
5b. Naturvärden: Medel, hållmarksskogen bevaras

Till fastighet: 545-410-2-103 (bild 20 och 21)

Fastigheten är belägen på norra delen av Börsskäret, Norrnäs, fastigheten har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1 (karta 5). Tomten är ett litet grönområde på en i övrigt starkt bebyggd udde. Markbotten är frisk moskog av blåbärstyp med gran-björkblandskog. Närmare stranden växer ett nästan ogenomträngligt lövbuskage, eventuellt har hit placerats muddermassor, området upptar nästan halva tomten. Stranden är smal och vassbevuxen.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas.

Karta 5. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 5a och 5b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 17, 18 och 19. Fastigheten är bergig och på östra sidan finns ett område med hållmarksskog.

Bild 20 och 21. Tomten är ett litet grönområde på en i övrigt starkt bebyggd udde. Stranden är smal och vassbevuxen.

Objekt 6a och 6b

6a. Från fastighet: 545-436-11-67 (bild 22 och 23)

Fastigheten finns i Maltaviken, Blacksnäs (karta 6), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Skogsbotten är frisk moskog av blåbärstyp, ovanför växer en gallrad tallekonomiskog och mot stranden en bård av yngre blandskog. Stranden är muddrad för sommarstugan i söder, muddermassorna bildar en hög strandkant av upplagd sten, grus och sand där det har börjat växa björksly. Tomten är hög med villagrannar på bägge sidor. Längs den naturliga delen av stranden växer havtornsbuskage. Strandäng saknas. Utanför finns ett litet häckfågelskär med häckande vigg.

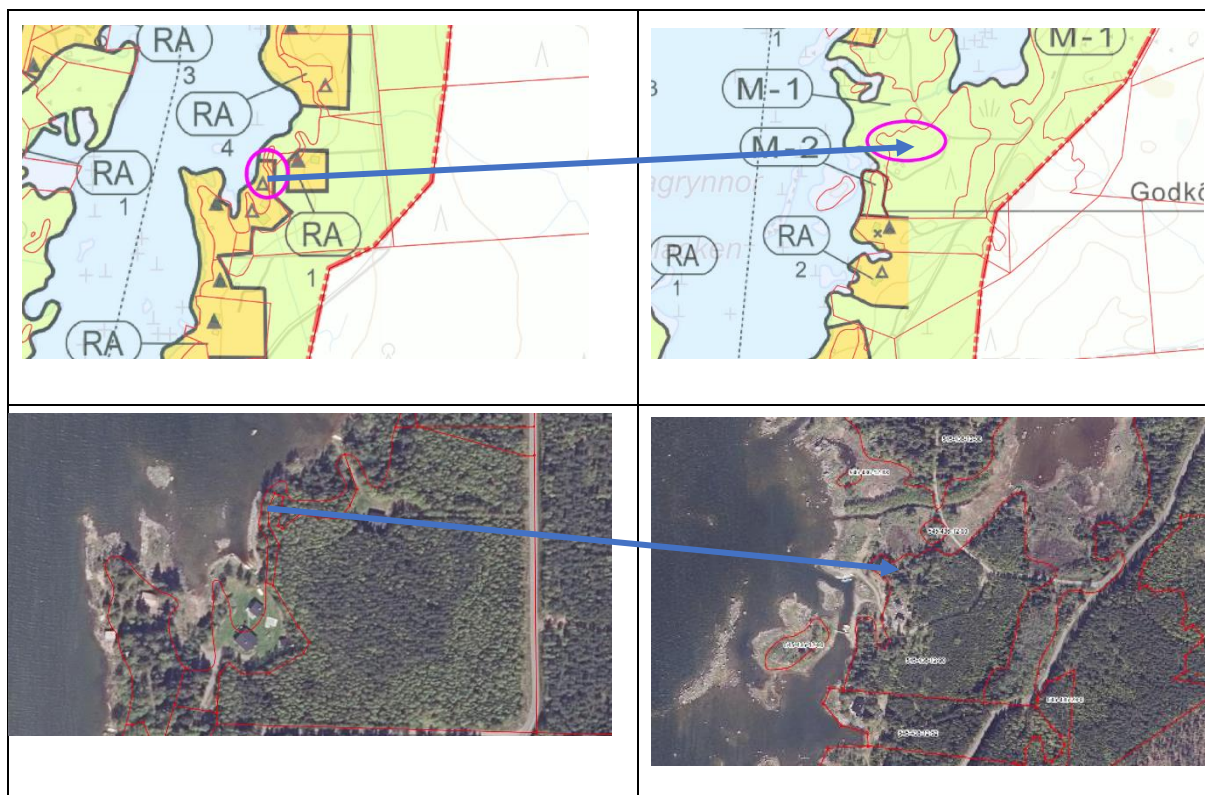
Naturvärden: Låga-medel, häckfågelskär

6b. Till fastighet: 545-436-12-90 (bild 25 och 26)

Fastigheten ligger en liten bit längre norrut i samma område, den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1 (karta 6). Platsen hör till de områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3). Fastigheten är bebyggd från tidigare. På övre delen av fastigheten finns yngre planterad tallskog. Närmare stranden växer en yngre granblandskog med gott om björk, rönn och gråal. Små våtsänkor med kråklöver förekommer. Stranden är delvis fylld med björksly och havtornsbuskage, utanför finns en smal strandäng med vass, rörflen, strandråg och blommande örter som strandrödtoppa, gåsört, kråkvicker och havssälting. Strax norr om området finns en liten starr- och vasstäckt våtmark och en lågvuxen strandäng mot ett dike. En väg och en båthamn är byggd nedanför tomten.

Naturvärden: Låga-medel, den naturliga strandängen och våtmarken strax norr om fastigheten

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas. Antar det är avsikten att utnyttja den redan byggda båthamnen och muddrade farleden.

Karta 6. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 6a och 6b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 22 och 23. Skogsbotten är frisk moskog av blåbärstyp. Muddermassorna bildar en hög strandkant av upplagd sten, grus och sand.

Bild 24, 25 och 26. På fastigheten växer en yngre planterad tallskog och närmare stranden förekommer gott om lövträd och mindre blöta sänkor. Stranden är delvis vassbevuxen men här finns även partier med lågväxande och blommande strandörter.

Objekt 7a och 7b

7a. Från fastighet: 545-413-3-75 (bild 27 och 28)

Fastigheten är belägen på Västerlandet, Pjelax och vetter mot Pjelaxfjärden (karta 7), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA och är bebyggd. På tomten står en äldre sommarstuga och markbotten är en gräsplan. Hit leder en bilväg och elledning. Fastigheten ligger i inre delen av en öppen vik och vattenområdet utanför är rätt grunt. Stranden är igenvuxen med vass, en liten muddring finns sannolikt för båthamn. Numera växer björksly på muddervallen. Skogstypen bakom tomten är frisk mo (MT) och trädbeståndet en äldre grandominerad blandskog, skogen är tät med sparsam undervegetation.

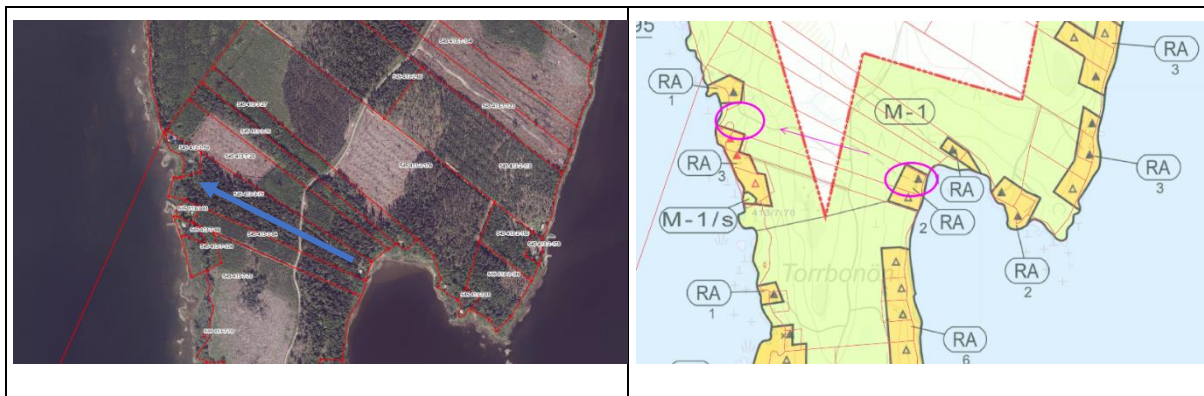
Naturvärden: Låga

Till fastighet: 545-413-3-75 (bild 29 och 30)

Byggrätten flyttas inom samma fastighet, fastigheten är belägen på Västerlandet, Pjelax och vetter mot Österfjärden, den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1 (karta 7). Skogstypen är lundartad mo (OMT) med harsyra, ekorrhör och nordbräken och trädbeståndet är äldre granskog, tomten är rätt låglänt. Längs stranden växer yngre klubb- och gråal. Strandängens växtlighet består av höga örter som strätta, vänderot, älggräs och vass.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas.

Karta 7. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 7a och 7b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 27 och 28. På tomten står en äldre stuga, markbotten är gräsmatta och en mindre muddring för båthamn finns vid stranden.

Bild 29 och 30. Markbotten är lundartad mo och skogen en naturlig grandominerad blandskog. Stranden är smal och vassbevuxen.

Objekt 8

8. Fastighet: 545-411-878-7 (bild 31, 32 och 33)

Fastigheten finns på Öskatan, Nämpnäs strax intill Nämpnäs fiskehamn (karta 8), en del av området är reserverat som hamnområde, en del av området har beteckningen E-1 och den norra delen av skogen är ett M-1 område. Fastighetsägaren önskar ändra användningsändamål från vindkraft till turism. På udden växer en naturlig och kortväxt äldre talldominerad blandskog med inslag av grov björk. Skogstypen är frisk moskog av blåbärstyp (MT). Längre in på udden övergår skogen i en gles grandominerad blandskog med en tät underväxtlighet av blåbärsris. Här finns även ett bestånd av asp, där man hittar flygekorre. Flygekorre tillhör arterna i EUs habitatdirektiv bilaga IV och den är även skyddad enligt naturvårdslagen. I den nationella rödlistan (Hyvärinen et al 2019) har flygekorren klassificerats som en sårbar art. Enligt naturvårdslagen är det förbjudet att förstöra eller försämra de områden som flygekorren använder som föröknings- och rastområden (karta 9). Det område som avgränsas på karta 9 ges i strandgeneralplan en beteckning som beaktar skyddsvärdena. Endast mindre ingrepp tillåts i området.

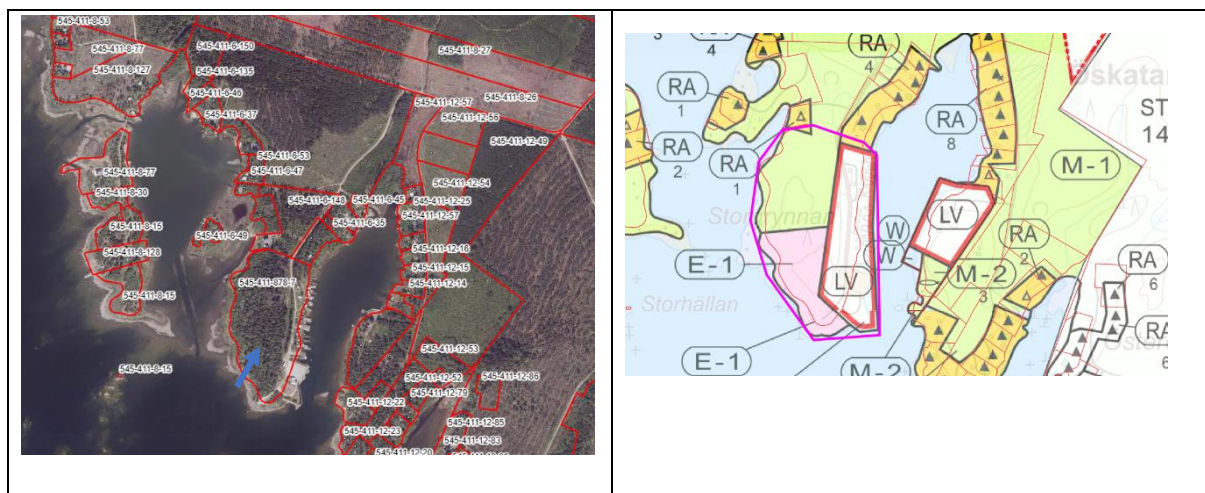
Längs stranden växer klipbal, rönn och havtorn. Stranden är stenig med små brutna klippor. I klippskrevor växer kärleksört och bland strandstenarna t.ex. stembär, vänderot, gåsört, strandveronika, saltgräs och rörlan, längre in i viken dominerar vassen.

Tabell 1. Närmare plats och typ av observation av spår av flygekorre.

Typ av observation	Trädslag	Koord N, Koord E (ETRS TM35FIN)
Avföring av flygekorre	Asp	N6941057, E197950

Naturvärden: Höga, naturlig äldre blandskog, flygekorre

Rekommendationer och påpekanden: Användningsändamål kan ändras på den del av fastigheten som är märkt som E-1 område i strandgeneralplan. För M-1 område ändras delområdesbeteckningen i planen så att flygekorrens livsmiljö beaktas. Udden har en fin naturskog och man bör beakta och ta vara på naturens särdrag. Landskapsmässigt bevaras de steniga strandängarna och man kalhugger inte skogen.

Karta 8. Gällande strandgeneralplan, flygbild av fastigheten med nummer 8. Pilen visar det aktuella området. Flygbilden innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20.

Bild 31 och 32. Ut på udden märks det tydligt på träden att området är utsatt för starka vindar. Udden är också torrare och kargare än den övriga skogen. Markbotten i den grandominerade blandskogen är täckt med blåbärsris och annan växtlighet har svårt att hävda sig. I granskogen hittades avföring av flygekorre under ett aspbestånd.

Bild 33. Stranden är stenig med olika strandväxter mellan stenarna. Längre in i viken dominerar vassen.

Karta 9. Förekomstplats för flygekorre samt avgränsning av dess livsmiljö. Inom området för livsmiljö bör hänsyn tas vid planeringen.

Objekt 9a och 9b

9a. Från fastighet: 545-417-2-127 (bild 34, 35 och 36)

Fastigheten finns på Kälögören och vetter mot Storviken, Töjby (karta 10), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Fastigheten är en smal remsa nedanför vägen. Området har fungerat som upplagsplats för muddermassor. Nedanför på mera låglänt mark finns ett lundartat område med grov klibbal och rik örtväxtlighet med topplösa, hässlebrodd, lundarv, nordbräken, hallon, tuvtåtel, älggräs och liljekonvalj. Närmast stranden växer gråal och hägg, stranden är vassbevuxen med inslag av örter som måra och kärrviol. Området utanför är en grund och orörd vik.

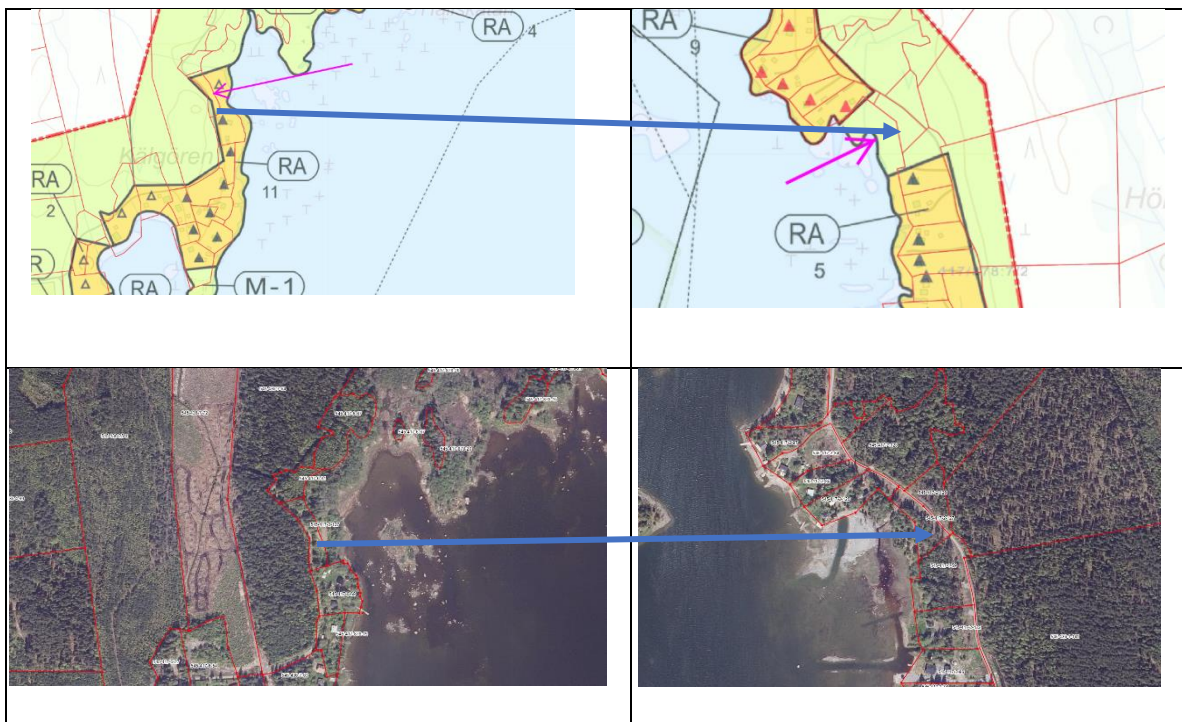
Naturvärden: Medel, lundartad strandskog med grov klibbal och inslag av död ved, obebyggd och omuddrad grund vik.

9b. Till fastighet: 545-417-2-127 (bild 37, 38, 39 och 40)

Byggrätten flytts till en fastighet på andra sidan Västanlandet, Töjby, den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Fastigheten har en gallrad granblandskog med mycket björk på en markbotten av frisk moskog (MT). Tomten är smal och blir ännu smalare av att det längs vägen finns en ellinje. Strandskogen är frodigare med hässlebrodd och tuvtåtel. På ett område utanför har det muddrats en ordentlig kanal in till grannfastigheten, muddermassorna har tyvärr lagts upp på stranden. Det samfällda området utanför är brett och låglänt, hit mynnar även ett skogsdike. Närmast diket och muddermassorna växer vass och ung björk. På den låglänta strandängen bredvid förekommer låga örter som kråkvicker, kärrvial, måra, hundstarr, kärrspira, knappsäv, vänderot, höskallra, gökblomster, noppa och gåsört. I mitten av strandängen finns en liten grund lagun med växten hästsvans (*Hippuris vulgaris*). Vattenområdet utanför är långgrund.

Naturvärden: Medel, strandäng med låg starr-örtväxtlighet och liten lagun. Området används som födosöksområde av vadare och här finns gott om insekter t.ex. sländor och trubbstrimbock (*Macroplea mutica*)

Rekommendationer och påpekanden: Bägge områdena är likartade, smala fastigheter med ett brett samfällt strandområde, där det finns naturvärden. Det område som finns inritat på bild 40 för fastighet 9b bedöms ha största naturvärdet och bör bevaras. I första hand rekommenderas därför att byggrätten inte flyttas. Går det att bebygga tomten så att man utnyttjar den redan gjorda muddringen och inte muddrar strandängen ytterligare kan en flytt av byggrätt vara möjlig.

Karta 10. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 9a och 9b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 34, 35 och 36. Tomten har använts som upplagsplats för muddermassor. Den låglänta strandskogen är lundartad och viken utanför är en grund och vassbevuxen vik.

Bild 37 och 38. Tomten har en gles blandskog, ner till stranden leder en väg till det muddrade området (t.h.)

Bild 39 och 40. En grund lagun (t.v.) hade goda förhållanden för insekter. På bilden till höger har avgränsats ett område med naturvärden, som bör bevaras.

Objekt 10a och 10b

10a. Från fastighet: 545-413-2-169 (bild 41 och 42)

Fastigheten finns på holmen Rönnskäret, Skrattnäs (karta 11), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA och är bebyggd. Till holmen finns vägförbindelse. I den gällande planen finns förskjutningar i byggrätten. Den ena byggrätten borde finnas på fastighet 2:175. På fastigheten växer en ung gles skog, området är bevuxet med gräs och mjölkört, längs stranden växer lövträd, stranden är smal och vassbevuxen.

Naturvärden: Låga

Till fastighet: 545-413-2-175 (bild 43 och 44)

Fastigheten finns på holmen Rönnskäret, Skrattnäs (karta 11), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Skogen på fastigheten har avverkats, längs stranden har lämnats en bård av yngre granar, närmast stranden växer klubbalsbuskage, stranden är smal och vassbevuxen. Vattenområdet blir rätt fort djupt. På bredvidliggande fastighet (M-1) finns en stuga som verkar oanvänd.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas

Karta 11. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 10a och 10b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 41 och 42. På tomten växer en gles skog, stranden är smal och vassbevuxen.

Bild 43 och 44. Skogen har avverkats och även denna del av stranden en bit söderut dominerar vassen.

Objekt 11a och 11b

11a. Från fastighet: 545-413-2-114

Fastigheten finns på östra sidan av holmen Gävskäret (karta 12), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Holmen ligger i nära anslutning till naturskyddsområde. Trädbeståndet är äldre granblandskog. Strandremsan är smal, med klippor och sten. Vattenområdet utanför blir fort djupt. Granntomten är bebyggd. Området ingår i ett miljömässigt speciellt värdefullt område.

Naturvärden: Medel, relativt obebyggd holme, äldre granblandskog

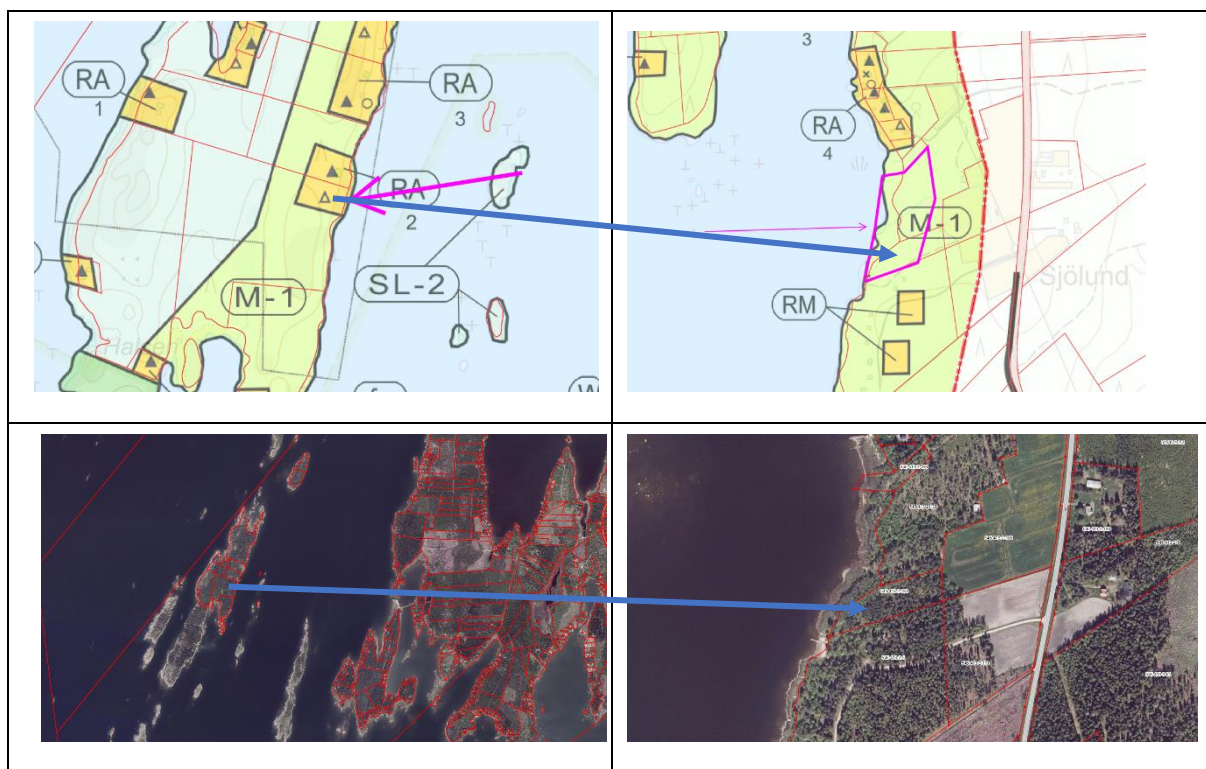
11b. Till fastighet: 545-413-2-183 (bild 45, 46 och 47)

Fastigheten är belägen på strandremsan mellan Pjelax och Skrattnäs och vetter mot Pjelaxfjärden (karta 12), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Fastigheten har en gles äldre tallskog med inslag av grov klibbal och björk. Markbotten är lundartad mo (OMT) Strandskogen är en tät och snårig lövskog av hägg, rönn, klibbal och björk med harsyra i markskiktet. Strandängen är smal med höga örter som vänderot, älggräs och lysing bland vassen. Stranden är först långgrund med ett smalt vassbälte men blir sannolikt fort djupare. Fastigheten gränsar till en stugby.

I Pjelaxfjärden förekommer åkergröda men fastighetens strand är så pass öppen att den knappast lämpar sig som lekplats för åkergrödan.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas

Karta 12. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 11a och 11b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 45, 46 och 47. En gles äldre tallskog och en tät och snårig strandskog växer ovanför den vassbevuxna stranden.

Objekt 12a och 12b

12a. Från fastighet: 545-415-2-68

Fastigheten finns på den norra udden av holmen Spärrgrund i Österfjärden (karta 13), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA och M-1. Fredningsavtal kommer att göras med skogscentralen för 2:68. Fastigheten har utvärderats utgående från flygbilder och att det kommer att upprättas ett fredningsavtal för den. Från flygbilder kan man se att hela holmen har en äldre skog och att platsen där byggrätten är placerad har en långgrund och stenig strand. Holmen klassas som ett miljömässigt betydelsefullt område.

Naturvärden: Medel, nästan obebyggd holme, äldre skog och en långgrund stenig strand

12b. Till fastighet: 545-413-2-138 (bild 48 och 49)

Fastigheten är belägen på strandremsan mellan Pjelax och Skrattnäs och vetter mot Pjelaxfjärden (karta 13). Skogen är lundartad mo (OMT) med en yngre lövskog bestående av hägg, rönn, gråal och björk på gräsig mark med skogsstjärna, rödblåra och skogsbräken. På området finns en dikesvall och en gammal stenpir. I strandskogen växer yngre klibbal. Strandängen är smal med höga örter som vänderot, älggräs och lysing bland vassen. Stranden är först långgrund med ett smalt vassbälte men blir sannolikt fort djupare.

I Pjelaxfjärden förekommer åkergroda men fastighetens strand är så pass öppen att den knappast lämpar sig som lekplats för åkergrodan.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten bör flyttas.

Karta 13. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 12a och 12b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 48 och 49. Trädbeståndet är yngre lövskog. Stranden är rätt låglänt och vassbevuxen.

Objekt 13a och 13b

13a. Från fastighet: 545-411-8-127 (bild 50, 51 och 52)

Fastigheten finns på Ledgrund, Nämpnäs (karta 14), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA och M-1. Stugor och en fädbodvall som härstammar från tidigt 1900-tal bevaras och man önskar därför flytta bort en byggrätt. Platsen är en gammal kulturmiljö med ett gammalt torp och ett härbre, dit man även placerat två nyare byggnader, vid stranden finns ett båthus. Området är gräsbevuxet och trädbeståndet är äldre björk. Stranden är vassbevuxen. Utanför finns en muddrad kanal och man har även byggt väg till holmen utanför. Området ingår i områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3)

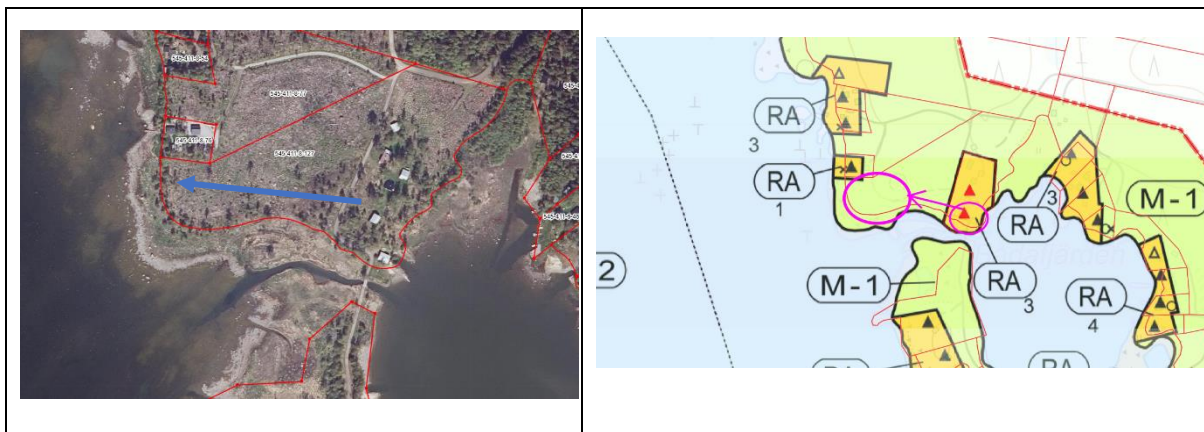
Naturvärden: Låga

13b. Till fastighet: 545-411-8-127 (bild 53 och 54)

Fastigheten finns på Ledgrund, Nämpnäs (karta 14), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Området består av en slybevuxen kalyta med mycket hallon och björk. Längs stranden växer en smal bård av björk och gran. Stranden är vassbevuxen med höga örter som älggräs närmast strandskogen. Till platsen finns bilväg och granntomten är bebyggd. Området ingår i områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3)

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas.

Karta 14. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 13a och 13b. Pilen visar varifrån och vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 50, 51 och 52. Området är en gräsbevuxen backe som är bebyggt med flera hus bland annat ett äldre torp och ett härbre.

Bild 53 och 54. På den tilltänkta byggplatsen växer ung lövskog på ett hygge och närmast stranden albuskage. Höga örter mest älggräs förekommer på den i övrigt vassbevuxna stranden.

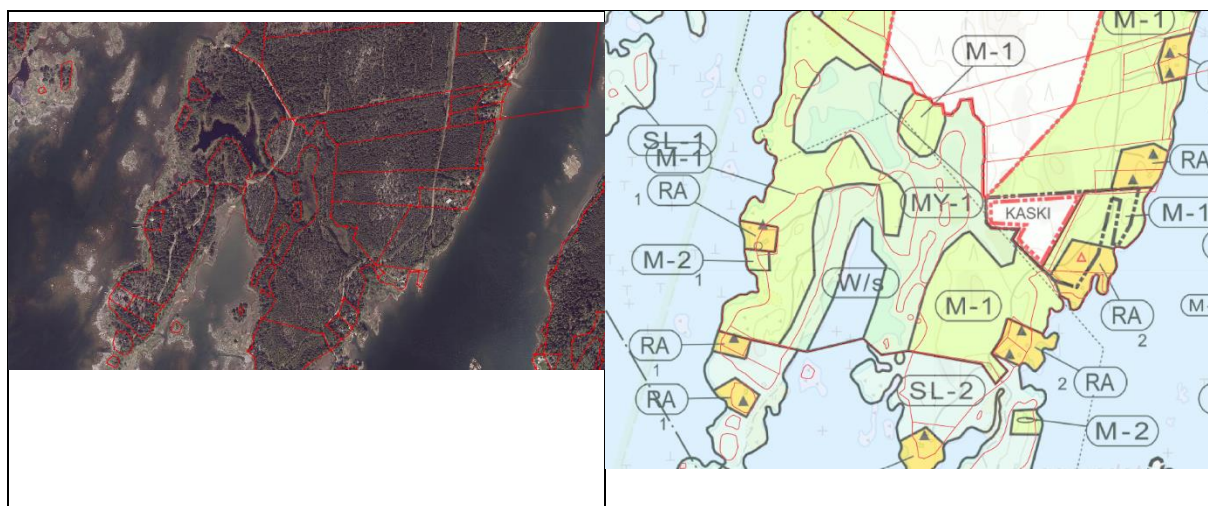
Objekt 14

14. Fastighet: 545-405-12-48 (bild 55)

Fastigheten finns på Ängsön utanför Eskilsö (karta 15). På fastigheten har utförts en inventering av skyddsvärden på områden med beteckning MY-1, M-1 och W/s. Området ingår i ett miljömässigt speciellt värdefullt område. Det har tidigare år 2012 gjorts en bedömning av ändring av beteckningarna i strandgeneralplan på området. Som resultat av den bedömningen gjordes ändringar i strandgeneralplan och en del av området fick beteckningen jord- och skogsbruksdominerat område (M-1). På områdena med beteckningen MY-1 finns ett litet glo, en rännil och en våtmark samt en möjlig flada Stånggrundsviken. Glon och flador under 10 ha samt rännilar är skyddade naturtyper enligt vattenlagen 11 §. Deras omedelbara närmiljöer samt trädlösa våtmarker och kärr är enligt skogslagen särskilt viktiga livsmiljöer, där naturhänsyn bör tas vid skogsbruk. Gloet har inventerats för åkergröda i maj 2023, men ingen lekande åkergröda hördes. I Stånggrundsviken noterades rastande och födosökande änder och vadare. En ostörd miljö i viken kräver att skogen runtom bevaras.

Naturvärden: Höga. På området finns naturtyper skyddade enligt vattenlagen 11 § 2 kap och särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen. Vattenområdet i Stånggrundsviken är en rast- och födosöksplats för änder och vadare. Stånggrundsviken är möjligen en flada.

Rekommendationer och påpekanden: Naturvärdena på området är sådana att de inte påverkas av stormskador på skogen. De nuvarande beteckningarna som baserar sig på en tidigare miljöutredning är lämpliga och bibehålls.

Karta 15. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheten med nummer 14. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 55. En grov och månggrenad tall växer i strandskogen mot Stånggrundsviken.

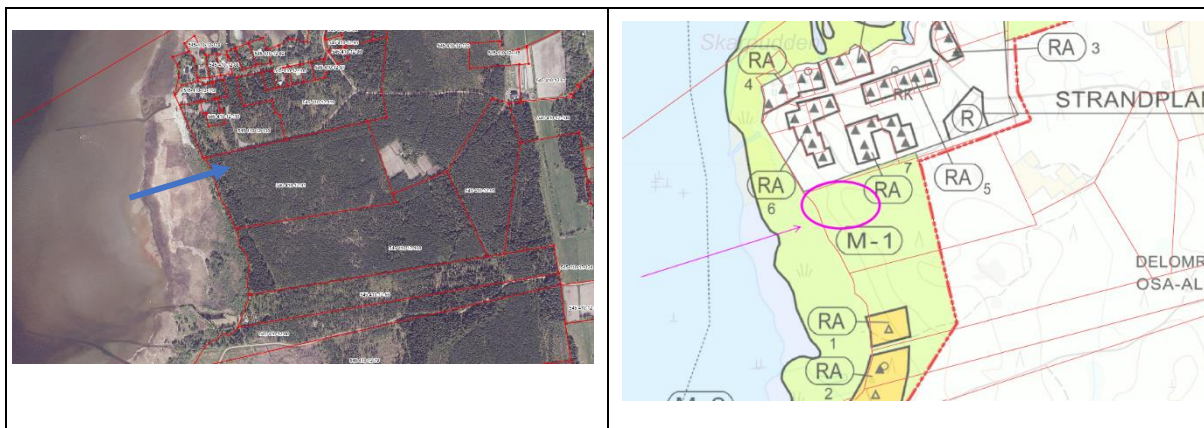
Objekt 15

15. Till fastighet: 545-410-12-91 (bild 58 och 59)

Fastigheten finns på Skarpudden (karta 16), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. Området ingår inom områden som skall beaktas miljömässigt (klass 3). Fastigheten har en äldre tallekonomiskog. På byggplatsen har man redan avverkat skogen. Markbotten är frisk moskog (MT). Längs stranden har man lämnat en bård av yngre granar och björk, närmast stranden växer gråal med en undervegetation av örter och gräs som stenbär, kärrfräken, vänderot och kråklöver. Strand-vattenområdet utanför har tätt vassbälte. För att utnyttja stranden krävs muddring.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas. Eventuella muddermassor placeras på land.

Karta 16. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 15. Pilen visar vart markägaren önskar flytta byggrätt. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 58 och 59. Det har det lämnats en bård av äldre skog närmast stranden, utanför växer ett brett och mycket tätt bälte av vass. Vassbältet breder ut sig framför hela fastigheten.

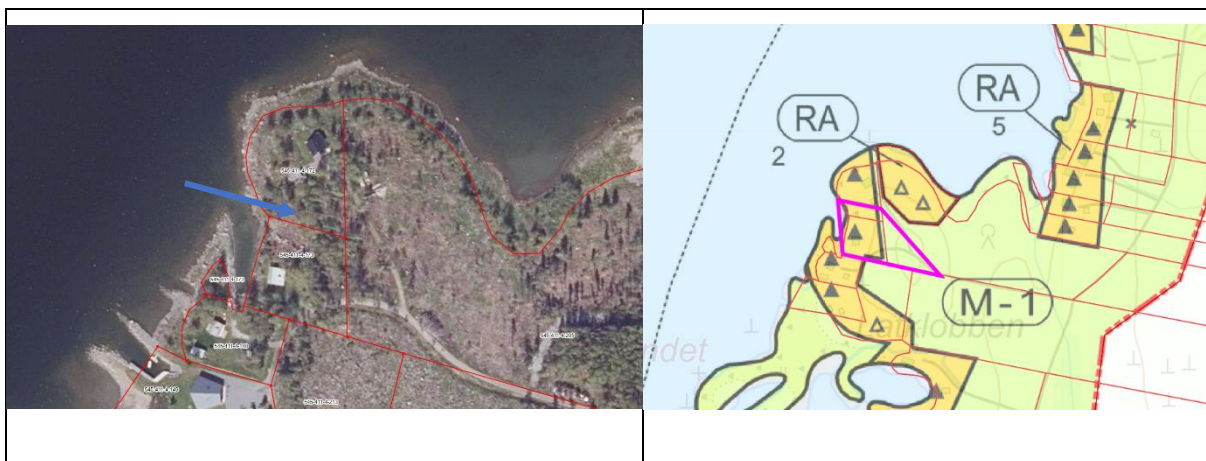
Objekt 16

16. Till fastighet: 545-411-4-172 (bild 60 och 61)

Fastigheten finns på Latklobben i Nämnäs (karta 17), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Man önskar flytta hit ytterligare en byggrätt. På platsen växer en yngre björkblandskog, markbotten är frisk moskog (MT). Stranden är stenig och saknar strandäng. Området är bebyggt och muddrat från tidigare. På området pågår en fastighetsförrättning.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas hit.

Karta 17. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheterna med nummer 16. Pilen visar vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 60 och 61. Tomten har en yngre björkskog och en smal och stenig strand mot en muddrad kanal.

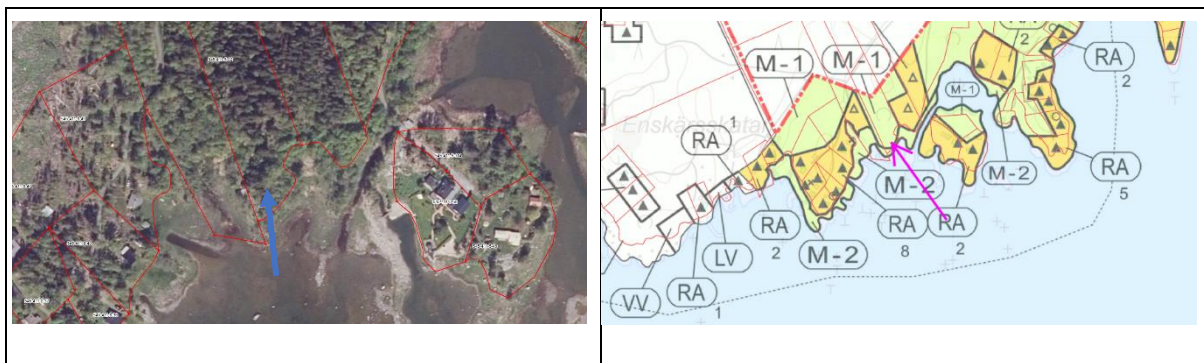
Objekt 17

17. Till fastighet: 545-411-5-82 (bild 62 och 63)

Fastigheten är belägen på södra delen av Börsskäret (karta 18), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen M-1. En gammal fäbod kommer att skyddas och byggrätten om möjligt flyttas hit. Den äldre skogen ovanför har kalhuggits i år och endast strandskogen återstår. Strandskogen består av äldre gråal och yngre klibbalar på en frodig lundartad markbotten. Gräs och höga örter som älgräs och hallon dominerar markväxtligheten. Området är relativt låglänt. Stranden är vassbevuxen och vattenområdet utanför långgrund. Lite stadigare och bättre strand finns i det sydvästra hörnet av fastigheten (bild 63).

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Byggrätten kan flyttas hit

Karta 18. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheten med nummer 17. Pilen visar vart markägaren önskar flytta byggrätten. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 62 och 63. I strandskogen växer gråal och klibbal och underväxtligheten är frodig (t.v.). Lite stadigare och bättre strand finns i det sydvästra hörnet av fastigheten (t.h.)

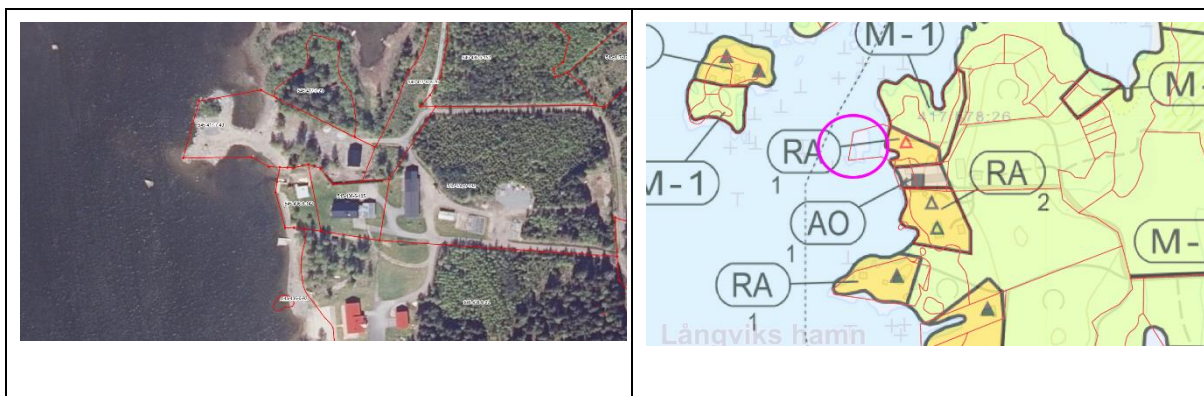
Objekt 18

18. Fastighet: 545-417-7-43 (bild 64 och 65)

Fastigheten vetter mot Storfjärden, Långviken (karta 19), den har i nuvarande strandgeneralplan beteckningen RA. Området hör till miljömässigt betydelsefulla områden (klass 2). Markägaren önskar att ett område som är betecknat som vattenområde i plan ska gå att bebygga. Ett vattenområde har fyllts ut med sten och grus och man har skapat ett landområde. Utfyllnad av vattenområdet har förändrat den naturliga strandlinjen. En del av det utfyllda området har sannolikt varit en mindre holme. Området är konstgjort och består av utfyllnadsmassor och sten. Det har inga sådana naturvärden som skulle förhindra byggande.

Naturvärden: Låga

Rekommendationer och påpekanden: Området kan bebyggas med beaktande av naturvärden. Landskapsmässigt är åtgärden inte att uppmuntra och byggnaderna bör vara småskaliga.

Karta 19. Gällande strandgeneralplan och flygbild av fastigheten med nummer 18. Flygbilderna innehåller data från lantmäteriverkets databas 10/20

Bild 64 och 65. Ett vattenområde mot en mindre holme har fyllts ut med sten och jordmassor, samtidigt har man skapat en skyddad vik. Byggnader på området får en väl synlig plats i landskapet.

3. Sammandrag av rekommendationer för planeringen

I tabell 4 presenteras sammandrag av rekommendationerna för varje område gällande flytt av byggrätt. Rekommendationerna har presenterats närmare i kapitel 1.2.

Tabell 4. Sammandrag av rekommendationerna gällande flytt av byggrätt. De områden där byggrätten kan flyttas har påpekande som beaktas vid planering och användning av området.

Områdeskod	Rekommendation	Påpekanden som beaktas
1a - b	Byggrätten kan flyttas	
2a - b	Byggrätten kan flyttas	Muddermassor får inte placeras på strandängen.
3a - b	Byggrätten kan flyttas	
4a - b	Byggrätten kan flyttas	
5a - b	Byggrätten kan flyttas	
6a - b	Byggrätten kan flyttas	
7a - b	Byggrätten kan flyttas	
8	E-1 området kan ändras	Flygekorre på M-1 området skyddas
9a - b	Byggrätten flyttas inte	Villkor se rekommendationer
10 a b	Byggrätten kan flyttas	
11a - b	Byggrätten kan flyttas	
12a - b	Byggrätten bör flyttas	
13a - b	Byggrätten kan flyttas	
14	Ingen ändring	
15	Byggrätten kan flyttas	
16	Byggrätten kan flyttas	
17	Byggrätten kan flyttas	
18	Kan bebyggas	Landskapsmässigt småskaligt byggande

4. Litteratur

Fagerholm, I. 2012. Miljökonsekvensbedömning angående ändringar av beteckning SL-2 till M-1 och M-2 vid fastigheten Barkarsgrund 545-405-12-48, Närpes 2012. Rapport 10 s.

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & T. Tonteri 2008. Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus. 192 s.

Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002. Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus moniste 24, Oulu

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kartmaterial. Strandområdenas lämplighet för byggande. Närpes

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47 | 2021